

**Законопроект за изменение и допълнение на Закона за
платежните услуги и платежните системи**

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 28.07.2023 г. - 28.08.2023 г. Неактивна

Номер на консултация: #8169-K

Област на политика: Архив - Финанси и данъчна политика

Тип консултация: Закон

Вносител: Министерство на финансите

Тип носител: Национално

Предложеният проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за платежните услуги и платежните системи предлага изменения, които имат за цел да подготвят платежните услуги и системи за мерките, залегнали в Националния план за въвеждане на еврото в Република България. Тези промени адаптират националната правна рамка, регламентираща платежния надзор и предоставянето на платежни услуги, за периода след присъединяването на България към еврозоната. Тези промени адаптират националната правна рамка, регламентираща платежния надзор и предоставянето на платежни услуги, за периода след присъединяването на Република България към еврозоната и следва да влязат в сила от датата на въвеждане на еврото в България. Предвидени са и други изменения в ЗПУПС, свързани с осъществявания платежен надзор, както и във връзка с констатирани непълноти. Предложени са и промени в Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, чиято цел е въвеждане на мерки по прилагането на Регламент (ЕС) 2023/606 за изменение на Регламент (ЕС) 2015/760 по отношение на изискванията, свързани с инвестиционните политики и условията за дейността на европейските фондове за дългосрочни инвестиции (ЕФДИ).

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на финансите

Адрес: София, ул. Г. С. Раковски № 102

Електронна поща: feedback@minfin.bg

Полезни връзки

Министерство на финансите - <https://www.minfin.bg/>

Документи

Пакет основни документи:

[Законопроект за изменение и допълнение на Закона за платежните услуги и платежните системи - вер. 1.0 | 28.07.2023](#)

[Мотиви към законопроект за изменение и допълнение на Закона за платежните услуги и платежните системи - вер. 1.0 | 28.07.2023](#)

[Частична предварителна оценка на въздействието - вер. 1.0 | 28.07.2023](#)

[Становище на дирекция „Модернизация на администрацията“ в Министерския съвет - вер. 1.0 | 28.07.2023](#)

[Становище на Асоциация на банките в България \(получено по електронна поща на 23 август, 2023 г. \) - вер. 1.0 | 01.09.2023](#)

[Становище на Асоциация на операторите на ваучери за храна \(получено по електронна поща на 28.08.2023 г.\) - вер. 1.0 | 01.09.2023](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 20.09.2023](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: Добринка Петкова (28.08.2023 16:31)

Продължение...

Предвид изложените по-горе съображения, предлагам следните изменения и допълнения в ЗПУПС:

§... В чл. 119, ал. 5, т. 2 думите „повече от една платежна сметка, чрез която може“ се заменят с „една или повече платежни сметки, които му дават възможност“;

Мотиви: С предложената редакция се постига по-ясно разграничаване на двете различни хипотези, обхванати от разпоредбата (ПСОО и различна от ПСОО платежна сметка, в която се включват услугите от обхвата на ПСОО). С редакцията се постига и по-пълно съответствие между нормите на чл. 119, ал. 5 и на чл. 121, ал. 2, т. 5 от закона, съответно по-ясно разграничаване на двете различни хипотези, очертани в чл. 119, ал. 5 от ЗПУПС. Наред с посоченото, особено важно е това, че с редакцията се постига и по-пълно съответствие с целите и разпоредбите на Директива 2014/92/ЕС, според изискванията на която откриването на ПСОО може да бъде отказано, ако потребителят вече притежава (поне една) платежна сметка (без значение дали ПСОО или друга, различна от ПСОО) с услугите в обхвата на ПСОО.

§... В чл. 121, ал. 2, т. 5 се изменя както следва:

“5. потребителят:

- преди това вече е бил открил, в същата или друга банка на територията на страната, друга платежна сметка за основни операции;

- преди това е бил открил, или впоследствие открие, в същата или друга банка на територията на страната, една или повече платежни сметки, които му дават възможност да използва всички услуги по чл. 118, ал. 1;“;

Мотиви: С предложената редакция първо се постига по-пълно съответствие с целите и изискванията на Директива 2014/92/ЕС. Второ, се въвежда ясно правило, според което, ако бъде открита втора ПСОО, следва да бъде прекратен договорът именно за нея (втората), като открита в несъответствие с чл. 119, ал. 5, т. 1 от ЗПУПС, а не договорът за по-ранно откритата (освен това, подобно правило предотвратява опасността да бъдат закрити и двете ПСОО, т.е. потребителят да бъде лишен от полагащото му се европейското законодателство право да използва ПСОО). На последно място, но не и по значение, с редакцията се постига по-пълно съответствие между нормите на чл. 119, ал. 5 и на чл. 121, ал. 2, т. 5 от закона, съответно по-ясно разграничаване на двете различни хипотези, очертани в чл. 119, ал. 5 от ЗПУПС.

Автор: Добринка Петкова (28.08.2023 16:30)

Продължение...

Ако в случая законодателят цели да въведе специално национално правило, което позволява един потребител да притежава както ПСОО така и (не повече от) една друга, различна от ПСОО, платежна сметка с услугите в обхвата на ПСОО, то това би следвало първо ясно и еднозначно да се заяви, съответно много добре да се аргументира, вкл. като се обоснове защо същото не води до противоречие с директивата (каквото към днешна дата не е сторено нито при първоначалното въвеждане на Директива 2014/92/ЕС през 2017 г., нито в мотивите към сега обсъждания ЗИД на ЗПУПС). И второ, да се разпише по еквивалентен начин в съответстващите си норми на чл. 119, ал. 5 и на чл. 121, ал. 2, т. 2 от ЗПУПС (опит за което също не е видно да е налице).

Наред с горното, доколкото сега предложената редакция на чл. 121, ал. 2, т. 5 от закона очевидно взаимства израза „повече от една“ от правилото, разписано в чл. 119, ал. 5 от ЗПУПС, следва да се отбележи, че по гореизложените причини същото това правило в настоящата си (действаща) редакция също се явява отклонение от директивата. Защото същото предвижда, че откриване на ПСОО може да бъде отказано на потребител, ако той вече притежава „повече от една платежна сметка, чрез която може да използва всички услуги по чл. 118, ал. 1“, в същата или друга банка в страната (освен ако е бил уведомен, че сметката му ще бъде закрыта). По-конкретно, от цитираната втора част (т.2) от нормата на чл. 119, ал. 5 от ЗПУПС (буквално) следва, че ако потребителят има само една (т.е. не повече от една) друга платежна сметка (различна от ПСОО, защото хипотезата „друга ПСОО“ е в т. 1 на чл. 119, ал. 5 от ЗПУПС), включваща (поне) услугите в обхвата на ПСОО, то няма пречка този потребител да си открие и ПСОО (противоречие с Директива 2014/92/ЕС, което също следва да се преодолее).

По изложените причини, както предложението за промяна на чл. 121, ал. 2, т. 5 от закона (направено в обсъждания проект на ЗИД на ЗПУПС), така и действащата редакция на чл. 119, ал. 5 от ЗПУПС, със сигурност следва да се прецизира. От една страна, заради известната езикова / смислова несъвместимост в едно изречение в посочения смисъл на изразите „впоследствие“ и „повече от една“. Съответно за яснота при откриване на две ПСОО коя ще бъде закрыта - по-рано или по-късно откритата. Също така, за по-ясно разграничаване на ПСОО от другите платежни сметки. Не на последно място, за по-пълно съответствие на кореспондиращите си хипотези, посочени е чл. 119, ал. 5 и в чл. 121, ал. 2, т. 5 от закона. Но най-вече за преодоляване на очевидното противоречие с целите и разпоредбите на директивата за платежни сметки за основни операции.

Автор: Добринка Петкова (28.08.2023 16:30)

Коментар и предложения по предложения ЗИД на ЗПУПС

С обсъждания проект на ЗИД се предлага промяна в чл. 121, ал. 2, т. 5 от ЗПУПС по отношение на едно от условията, при които банка може едностранно да прекрати

рамков договор за платежна сметка за основни операции (ПСОО). Промяната се изразява в това, че в текста на посочената разпоредба думата „друга“ се заменя с „повече от една“ - т.е. основание за едностранното прекратяване на (рамков) договор за ПСОО ще е налице, ако впоследствие потребителят открие в (същата или друга) банка втора платежна сметка, която му дава възможност да ползва (поне) изброените в чл. 118, ал. 1 от ЗПУПС услуги.

С предложената промяна обаче се допуска известна езикова, логическа и правна непрецизност, респективно несъответствие с изискванията на относимото общностно законодателство.

От една страна, това е така, защото в предложената редакция нормата буквално ще предвижда хипотеза, в която потребителят първо си открива ПСОО в банка, и после (предвид думата „впоследствие“) си открива повече от една сметка (т.е. поне две / няколко такива), за която има на разположение (поне) услугите от обхвата на ПСОО.

Трябва да отбележим също, че употребата на думата „впоследствие“ предполага и това, че прекратен ще бъде договорът за по-рано откритата сметка, в случая ПСОО, а не по-късно откритата (което бе било по-логичното, ако по-късно откритата сметка е ПСОО, доколкото именно това по-късно откриване на ПСОО ще е противоречало на чл. 119, ал. 5, т. 1 от ЗПУПС, а не по-ранното).

При такава редакция ще следва (по логическо отрицание / *per argumentum a contrario*) и това, че ако потребителят си е открил една ПСОО и впоследствие си открие само една (т.е. не повече от една) друга сметка, включваща поне услугите в обхвата на ПСОО, това няма да е основание за прекратяване на договора за ПСОО. Подобен смисъл обаче (сякаш) противоречи на изначалната идея на директивата за ПСОО (Директива 2014/92/ЕС), според която условието да имаш ПСОО в случая би следвало да е: да нямаш каквато и да е (т.е. никаква) друга платежна (към днешна дата левова) сметка в страната, която предлага (поне) базисните услуги в обхвата на ПСОО (изброени в чл. 118, ал. 1 от ЗПУПС). В потвърждение на казаното, следва да се припомни, че съгласно чл. 16, пар. 5 от въпросната директива, „Държавите членки могат да разрешат на кредитните институции, които предлагат платежни сметки за основни операции, да дадат отказ по заявление за такава сметка, когато потребителят вече притежава в намираща се на тяхната територия кредитна институция платежна сметка, чрез която може да ползва изброените в член 17, параграф 1 услуги, освен ако потребителят декларира, че е бил уведомен, че платежната сметка ще бъде закрыта.“

История

Начало на обществената консултация - 28.07.2023

Приключване на консултацията - 28.08.2023

Справка за получените предложения - 20.09.2023

[Справка за отразяване на предложенията и становищата](#)

Окончателен акт на Министерския съвет
